

перспективи – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [zhhttp://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/24287/1/d0b5d0bdd0b5d180d0b3d0bed0b7d](http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/24287/1/d0b5d0bdd0b5d180d0b3d0bed0b7d)

2. Постанова Кабінету Міністрів України від 8 квітня 2015 року № 231 „Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 1 березня 2010 р. № 243 і від 17 жовтня 2011 р. № 1056”. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/231-2015-%D0%B>

3. Реалізація прогпми енергозбереження триває. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://chasopys.te.ua/suspilstvo/1388-realizatsiia-prohramy-enerhoefektyvnosti-enerhozberezhennia-ta-termomodernizatsii-zhytlovoho-fondu-ternopolia-tryvaie>

4. Таукашева Т.Д. Механізми реалізації державної політики у сфері енергоефективності та енергозбереження. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/tpdu/2015-3/doc/2/03.pdf>

Надія ЯВОРСЬКА

слухачка магістратури за спеціальністю
«Публічне управління та адміністрування»
(науковий керівник – к.е.н., доцент, доцент кафедри
менеджменту та публічного управління Овсянюк-Бердадіна О.Ф.)

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ

Проблема забезпечення висхідного розвитку національної економіки, набула особливо гострого характеру внаслідок необхідності вирішення дилеми підвищення економічної ефективності підприємств та одночасного вирішення соціальних питань [1, с.187].

Всесвітня бізнесова рада із сталого розвитку визначає соціальну відповідальність як «зобов'язання бізнесу сприяти сталому економічному розвитку, працюючи з найманими працівниками, їхніми родинами, місцевою громадою та суспільством загалом з метою покращення якості життя» [4].

Ідеї соціальної відповідальності безпосередньо пов'язані з необхідністю забезпечення сталого розвитку, досягнення балансу інтересів між бізнесовими, державними і громадськими інтересами. На сьогодні основними чинниками застосування українськими організаціями соціально відповідального підходу до ведення бізнесу є:

– позитивна репутація;

- власні переконання;
- розширення ринків;
- можливість доступу до дешевших фінансових ресурсів;
- підвищення капіталізації [5, с.61-65].

Визначення, яке найбільш повно характеризує категорію соціальної відповідальності бізнесу, на нашу думку, дано Пітером Друкером, який обґрунтовує, що соціальна відповідальність полягає у тому, щоб зробити своїм власним інтересом те, що за своєю суттю є суспільним благом. Тобто компанія дійсно стає відповідальною у тому випадку коли прирівнює свої цілі та інтереси до інтересів всього суспільства [6].

Під час слухань «Соціальна відповідальність бізнесу: українські реалії та перспективи», проведених парламентським Комітетом з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва й ініційованих Представництвом ООН і мережею Глобального договору ООН в Україні учасники зауважили, що:

«Якщо компанії роблять більше, ніж від них вимагає закон, то держава повинна допомогти їм у цьому» (Рікарда Рігер);

«Держава повинна бути зацікавлена у створенні спеціальної концепції соціального розвитку бізнесу. Якщо бізнес і влада працюватимуть у партнерстві, соціальна відповідальність стане цікавою для всіх» (Н. Королевська)

«Європа розуміє соціальну відповідальність бізнесу як концепцію залучення соціальних і екологічних аспектів у комерційну діяльність на засадах добровільності та взаємодії між різними зацікавленими групами» (Томас Доде)

«Якщо грамотно підійти до корпоративної соціальної відповідальності, то виявиться, що вона містить багато секретів виживання й процвітання бізнесу в кризові часи, а не є просто додатковими витратами» (Адлай Гольдберг) [9].

Виділяють чотири основних типи соціальної відповідальності бізнесу. Базова відповідальність, економічна, яка включає створення робочих місць і сплату податків для підтримки життєдіяльності держави. Юридична відповідальність передбачає дотримання бізнесом місцевих і міжнародних законів. Етична відповідальність вимагає дотримання співробітниками і компанією в цілому загальнолюдських норм поведінки у взаєминах один з одним, конкурентами, державою і суспільством. Найвищим типом соціальної відповідальності є добровільна, що передбачає інвестування в проекти, що приносять значну користь суспільству, але не мають прямої економічної віддачі (захист

навколишнього середовища, інвестиції в здоров'я та грамотність населення, інфраструктуру, боротьбу з бідністю) [3].

В високорозвинутих країнах світу уже давно діють державні програми, що пропонують соціально відповідальним компаніям істотні преференції у сфері оподаткування, державних закупівель і кредитування. А такі серйозні міжнародні інституції, як Європейський банк реконструкції та розвитку й Міжнародна фінансова корпорація, надають чималу допомогу соціально відповідальним корпораціям.

Стратегія сприяння розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні повинна спрямовуватися на реалізацію принципів та завдань державної політики у сфері соціальної відповідальності бізнесу та визначати напрями діяльності органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування щодо створення належних умов для розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні [7].

При цьому на сьогодні соціальна відповідальність стрімко поширюється серед вітчизняного бізнесу, не дивлячись на брак законодавчої бази, недостатню поінформованість, відставання від світових трендів, відсутність державної підтримки. З повною впевненістю можна стверджувати, що соціально відповідальна поведінка бізнесу стане органічним компонентом у стратегіях розвитку українських організацій у найближчі роки, але при значній допомозі держави. Проте потрібно здійснити ряд заходів щодо стимулювання соціальної відповідальності бізнесу, зокрема:

- розробити спеціальний комплекс нормативних актів, спрямованих на розвиток відповідальності бізнесових структур;
- залучення значного потенціалу бізнесу через механізми соціальної відповідальності сприятиме створенню стабільної зайнятості, скороченню бідності, раціональному використанню енергії та захисту навколишнього середовища, посиленню національної конкурентоспроможності, ефективному управлінню та боротьбі з корупцією;
- створити при профільному парламентському комітеті багатосторонню Консультативну раду з розробки Національної концепції розвитку соціальної відповідальності бізнесу;
- забезпечити під час підготовки державного бюджету на наступні роки спеціальні джерела фінансування програм, спрямованих на заохочення до соціальної відповідальності в Україні.

Бібліографія:

1. Головінов О. М. Соціальна відповідальність бізнесу: українські

реалії і проблеми / О. М. Головінов// Економічний вісник Донбасу. - 2014. - № 2 (36). - С.187-192.

2. Закон України Про державно-приватне партнерство / Відомості Верховної Ради України. - 2010. - №40. - ст.524.

3. Крепак Д. Працювати на суспільство: що таке корпоративна соціальна відповідальність бізнесу / Крепак Д.// [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://forbes.net.ua/ua/opinions/1413277-pracyuvati-na-suspilstvo-shcho-take-korporativna-socialna-vidpovidalnist-biznesu>

4. Лазоренко О. Базова інформація з корпоративної соціальної відповідальності /Кол. автор.: Лазоренко О., Колишко Р.- К.: Видавництво "Енергія", 2008 - 96 с.

5. Офіційний сайт Центру розвитку КСВ в Україні. – Режим доступу : <http://www.csr-ukraine.org>.

6. Рощин С.К. Предпринимательская деятельность: психология и идеология // Психологический журнал. – 1995. – Т.16.-№1. с. 36.

7. Стратегія сприяння розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні на період до 2020 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу :http://www.svb.ua/sites/default/files/201309_strategiya_spriyannya_rozvitku_svb_v_ukrayini.pdf

8. Форум социально ответственных бизнесов Украины [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.tnk-bp.com.ua/press/media/2005/12/851/>.

9. Філоненко С. Чи готовий український бізнес до соціальної відповідальності? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/1811/>

Ростислав ЯЦКІВ

слухач магістратури за спеціальністю

«Публічне управління та адміністрування»

(науковий керівник – д.е.н., проф., професор, професор кафедри менеджменту та публічного управління Мельник А.Ф.)

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЗВ'ЯЗКІВ МІЖ ОРГАНОМ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА ГРОМАДСЬКІСТЮ : ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ ВИМІР

Розбудова України як демократичної держави висуває на порядок денний питання відкритості та прозорості владних інституцій, рівноправного партнерства та залучення громадян до формування і реалізації державної та регіональної політики. Питання взаємодії з